

Informasjon om fraværsgrensen og fraværsglementet ved Kuben

Kunnskapsdepartementet innførte fra 1. august 2016 en fraværsgrense i videregående skole.

- Hvis du har mer enn 10 prosent **udokumentert** fravær, vil du ikke få karakter i faget
- Rektor vil kunne bruke skjønn slik at elever i **spesielle tilfeller** kan ha inntil 15 prosent udokumentert fravær og likevel få karakter. Dette er en unntaksbestemmelse.
- Har du mer enn 15 prosent **udokumentert** fravær kan du uansett årsak ikke få karakter i faget.

Fraværsgrensen gjelder timefravær i enkeltfag, ikke ditt totale fravær.

Vi skiller altså mellom fravær som er **dokumentert** og dermed ikke omfattes av fraværsgrensen og **udokumentert** fravær som omfattes av fraværsgrensen.

Dokumentert fravær teller ikke med på beregningen av fraværsprosenten i faget. Forutsetningen er at du leverer gyldig dokumentasjon.

Dette gjelder:

Årsak til fraværet	Gyldig dokumentasjon	Fraværskode	Merknad
Helsegrunner: <ul style="list-style-type: none">• Sykdom• Lege- og tannlegebesøk• Time hos BUP o.l.	Attest fra lege* Timekort/SMS fra lege- eller tannlege Innkalling/bekreftelse fra BUP o.l.	E	Foresatte/eleven selv kan ikke dokumentere sykdom etc.
Velferdsgrunner: <ul style="list-style-type: none">• Omsorgsoppgaver• Begravelser• Dåp/Bryllup	Eleven søker normalt permisjon på forhånd av fraværet og det avtales da hvilken dokumentasjon som skal fremlegges.	D	Ferie med familie er ikke velferdsgrunn unntatt i helt spesielle tilfelle.
Arbeid som tillitsvalgt Politisk arbeid	Eleven søker normalt permisjon på forhånd av fraværet og det avtales da hvilken dokumentasjon som skal fremlegges.	D	Deltagelse i politisk streik (elevene streiker) regnes som fravær.
Kjøreopplæring (4 timer obligatorisk sikkerhetskurs på bane (trinn 3) og 9 timer av sikkerhetskurs på veg (del 2 og 3 av trinn 4) + rimelig reisetid)	Bekreftelse fra kjøreskolen	D	Gjelder ikke øvrige delene av trafikkopplæringen, inkludert førerprøvene
Hjelparbeid	Deltagelse i redningsaksjoner o.l. bekreftes av organisasjonen elever representerer	D	
Lovpålagt frammøte <ul style="list-style-type: none">• Sesjon• Vitne/tiltalt i rettsak	Eleven søker normalt permisjon på forhånd. Bekreftelse fra forsvaret Bekreftelse fra domstol	D	

- Har du en kronisk sykdom, kan legen skrive en mer generell sykmelding, slik at du ikke må til lege hver gang du er syk for å dokumentere dette. I slike tilfeller vil skolen avtale med eleven hvilke dokumentasjon som kreves utover den generelle sykmeldingen.

Representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå	Bekreftelse fra organisasjon eller idrettslag/idrettskrets/idrettsforbund. Eleven søker normalt permisjon på forhånd.	D	
Religiøse høytider for elever som er medlemmer av andre trossamfunn enn Den norske kirke	Søknad om permisjon der høytiden dokumenteres.	R	

Alt fravær som ikke kommer inn under punktene ovenfor, regnes altså med i beregningen av fraværsprosenten i faget.

Merk at dette også gjelder kjøreopplæring som langkjøring, glattkjøring og oppkjøring. Det er derfor viktig at elevene i størst mulig grad legger slike aktiviteter utenfor skoletiden.

Noe fravær er ikke fravær!

I noen tilfeller er elevene borte fra undervisningen i et fag, men det føres ikke fravær som går på fraværsgrensen. Dette føres med koden A = Annen undervisning og gjelder:

- Når elevene deltar i annen undervisning på skolen, for eksempel når de er på ekskursjon i et annet fag eller på en studiereise.
- Når eleven deltar i **planlagt** elevrådsarbeid eller annen organisert aktivitet på skolen godkjent av rektor. Merk at slik aktivitet skal være avtalt med rektor på forhånd.
- **Avtalte** besøk hos rektor, avdelingsleder, rådgiver, skolehelsetjenesten eller avtalt elevsamtale med kontaktlærer.
- Selvstendig studiearbeid etter avtale med rektor/avdelingsleder/faglærer. Dette gjelder for eksempel studiedager etter skolens ordning. (se siste side)

Forsentkomming

Utdanningsadministrasjonen har bestemt som felles regel for alle videregående skoler at fravær inntil 15 minutter regnes som forsentkomming. Dette gir ordensanmerkning, men ikke fravær.

Kommer eleven mer enn 15 minutter for sent til timen, regnes dette som fravær. På Kuben har vi normalt 90-minutters undervisningsøkter. Vi fører her fravær for 2 x 45 minutter. En elev som kommer 20 minutter for sent, vil altså få fravær for de første 45 minuttene, men registreres som til stede i de siste 45 minuttene.

Fravær utenfor elevens kontroll

Dersom det oppstår fravær som følge av forhold utenfor elevens kontroll, som for eksempel uventede forsinkelser i trafikken, føres ikke dette som fravær. Eleven må kunne dokumentere dette, for eksempel med utskrift fra Ruters hjemmeside.

NB: Dersom en avgang på tog, trikk eller buss normalt er forsinket, må eleven ta en tidligere buss, selv om rutetabellen tilsier at eleven normalt skulle komme til rett tid.

Stort fravær kan uansett årsake føre til at eleven ikke får karakter. Det kan også være andre grunner enn fraværsgrensen til at det ikke kan gis karakter.

Vær oppmerksom på at fraværsgrensen bare sier at hvis eleven har mer enn 10 prosent fravær, så vil eleven ikke få karakter i faget. Det er også andre grunner til at eleven ikke kan få karakter.

- Det totale fraværet er så høyt at læreren ikke har vurderingsgrunnlag
- Eleven har ikke deltatt på en måte som har gitt læreren vurderingsgrunnlag, f.eks. stadige fravær på prøver og andre vurderingssituasjoner.

Å ha mindre enn 10 prosent udokumentert fravær er altså ingen garanti for at eleven får karakter. Læreren må uansett fraværsårsaker ha et vurderingsgrunnlag på eleven.

Varsel

Du skal få skriftlig varsel hvis du står i fare for ikke å få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Hvis du er under 18 år skal dine foresatte også varsles.

Vi har utarbeidet en tabell som lærerne skal bruke for å sende varsler pga høyt fravær ut fra fraværsgrensen i det enkelte faget:

Uketimer i faget	Årstimer i faget	X, M og B-fravær i faget i termin 1		Send varsel i høsthalvåret når fraværet for termin 1 overskrider	X, M og B-fravær faget for hele året		Send varsel i Termin 2 når totalt fravær for året overskrider
		5%	10%		5 %	10%*	
2	75 (56)	2 (1,5)	4 (3)	2 (1,5)	4 (3)	7,5 (5,6)	4 (3)
3	112 (84)	3 (2,25)	5 (3,75)	3 (2,25)	5 (3,75)	11,2 (8,40)	6 (4,50)
4	150 (112)	4 (3)	7 (5,25)	4 (3)	8 (6)	15 (11,2)	8 (6)
5	187 (140)	5 (3,75)	9 (6,75)	5 (3,75)	9 (6,75)	18,7 (14)	12 (9)
6	224 (168)	6 (4,5)	11 (8,25)	6 (4,50)	11 (8,25)	22,4 (16,8)	15 (11,25)

Som du vil se av dette, skal faglærer sende varsel etter den første dobbeltimen du har udokumentert fravær i et 2-timersfag som f.eks. kroppsøving, og du mister karakteren hvis du er borte i mer enn 2 dobbeltimer i 1. termin og 4 dobbeltimer gjennom hele året.

Når du har fått et varsel om fare for at du ikke får karakter, er det spesielt viktig at du kan dokumentere alt senere fravær i faget.

Varslet sendes i fraværssystemet Skolearena. Det er ditt ansvar å følge med på det registrerte fraværet og eventuelle varsler som vises der.

Hva skjer hvis du overskrider fraværsgrensen i faget?

Du vil ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget. Du vil likevel ha rett til å delta i opplæring og rett til underveisvurdering i faget, men du vil altså ikke få karakter.

Dette betyr at du ikke kan få vitnemål uten å ta eksamen i faget eller ta faget på nytt.

Enkeltvedtak

Hvis fraværet ditt i et fag blir høyere enn fraværsgrensen for hele året, skal rektor gjøre et enkeltvedtak om at du ikke får standpunktkarakter. Rektor sender et forhåndsvarsel om et slikt vedtak og du får da en frist til å legge frem dokumentasjon for fraværet ditt.

Hvis du ikke legger fram dokumentasjon, gjør rektor vedtak om at du ikke får standpunktkarakter. Du har rett til å klage på dette vedtaket. Vi informerer deg om klageretten og om hvordan klagen blir behandlet.

Når kan rektor bruke skjønn på fravær inntil 15 prosent?

Dette skjønnet kan rektor bare bruke i helt spesielle tilfeller der det er åpenbart urimelig at eleven ikke får karakter, for eksempel hvis eleven av spesielle grunner har vært ute av stand til å skaffe dokumentasjon.

FRAVÆRSREGLEMENT PÅ KUBEN

Alt fravær skal meldes i til skolen.

Alt fravær skal i utgangspunktet meldes til skolen. Det skal angis grunn for fraværet. Foresatte melder fraværet for elever under 18 år.

Melding om fravær og årsaken til fraværet kan meldes inn i fraværssystemet Skolearena før undervisningen i den aktuelle timen starter. Så langt det er mulig, bør man gjøre dette.

Hvis man ikke får meldt fraværet før undervisningen begynner, sender man en e-post eller SMS om fraværet til kontaktlærer. Fraværet må meldes senest dagen etter at eleven har kommet tilbake til skolen etter fraværet.

Faglærere fører fravær som U=Udokumentert. Kontaktlærer retter til kodene nedenfor når fraværet er meldt og dokumentasjon eventuelt er levert (for kodene E, D og R)

Fraværskoder

Alt fravær fra ordinær undervisning skal føres som fravær i VIS.

Bruk av riktig kode er viktig fordi dette både påvirker hvilket fravær som knyttes til fraværsgrensen, hvilket fravær som kommer/ikke kommer med på kompetansebeviset/vitnemålet, og hvor mye fravær eleven har anledning til å trekke fra.

Fraværskoder i VIS: (for flere detaljer, se neste side)

Kode	Beskrivelse	Forklaring
X	Udokumentert fravær	X benyttes om fravær som ikke er meldt, eller som ikke har «gyldig» grunnlag». F.eks. skulk og fravær som ikke er godkjent av skolen i forkant. X teller på fagfravær (altså 10%-grensen), time- og dagsfravær og kommer på vitnemålet.
M	Udokumentert fravær, melding gitt	M benyttes om legitimert fravær. Fraværet er meldt av elev, men det teller ikke som dokumentert fravær. Teller som X på fagfravær, time- og dagsfravær, men kan komme eleven til gunst hvis tvil om orden- og adferds karakter. Meldes av eleven selv eller foresatte.
D	Dokumentert	D benyttes om godkjent dokumentert fravær begrunnet i: Velferd, arbeid som tillitsvalgt (utenfor skolen), politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte og representasjon på nasjonalt og internasjonalt nivå. Teller på dag- og timefravær, samt på vitnemål, men ikke på fagfraværet. Fravær registrert som D kan kreves fjernet innenfor rammen på ti dager.
D	Legemelding – Dokumentert fravær	Underkategori av D Dokumenteres av sakkyndig, f.eks. lege, tannlege, psykolog og PCR-test Ved «sykt barn» godtas egenmelding Fravær med erklæring og “sykt barn” utover tre dager, kan gi fratrekk i fraværstørrelse på vitnemålet. Kronisk syke kan få fratrekk fra første dag.
D	Religiøst fravær - Dokumentert fravær	Underkategori av D Benyttes om fravær i forbindelse med religiøse høytider for elever som tilhører et annet trossamfunn enn Den norske kirke. Inntil to dager innenfor rammen på 10 dager kan kreves fjernet som fravær fra kompetansebevis/vitnemål.
B	Bortvisning	B benyttes om bortvisning fra undervisningstid. Teller som X på fagfravær, time- og dagsfravær

R	Rettighetsfravær	Organisert eller selvstendig studiearbeid, herunder skoleadministrative gjøremål, som ikke skal regnes som fravær. Er rettighetsfravær, slik som møte i elevrådet eller annet skoleadministrativt arbeid. Benyttes ved elevrådsarbeid, samtale med rådgiver/ helsesykepleier/ ledelse eller avtalt studiearbeid. Teller verken på fagfravær eller settes på vitnemålet.
!	Eleven har opplæring i andre fag	! koden benyttes ikke i Osloskolen. Alternativ kode er R , evt. tilstedeværelse
§	Fratrukket fravær	§ betyr at fraværet er trukket fra på vitnemål etter søknad. Det vil ikke telle på vitnemålet Når § settes på et dagsfravær, medfører det at koden også gjelder for timene denne dagen.

X - Udokumentert fravær

Udokumentert fravær benyttes om fravær som inngår i beregningen opp mot fraværsgrensen i faget.

Eksempler:

- Kommer for sent til timen, eller forlater undervisningen, uten godkjent grunn
- Er borte fra undervisningen uten å levere godkjent dokumentasjon
- Har fått avslag på søknad om permisjon, men utelir fra undervisningen likevel, eventuelt blir borte lengre enn vedtaket om permisjon gir rom for

M - Udokumentert fravær, melding gitt

Meldt fravær er fravær meldt i tråd med skolens rutiner, men som ikke kan kreves fjernet innenfor rammen på 10 fraværsgener.

Eksempler på meldt fravær:

- Sykefravær med melding fra foresatte (under 18 år) eller egenmelding (over 18 år)

D - Dokumentert fravær

Dokumentert fravær benyttes om gyldig fravær som knytter seg til:

- Velferdsgrunner (for eksempel begravelse, omsorg for sykt barn/ syke foresatte)
- Deler av den obligatoriske trafikkopplæringen til førerkort klasse B (4 timer obligatorisk sikkerhetskurs på bane og 9 timer av sikkerhetskurs på vei + rimelig reisevei)
- Tillitsvalgt, utenfor skolen (for elevrådsarbeid, se **R**)
- politisk arbeid
- hjelpearbeid
- lovpålagt oppmøte
- representasjon på nasjonalt og internasjonalt nivå

Ved dokumentert fravær kan eleven ved årets slutt søke om å skrive av inntil 10 dager fravær på vitnemålet.

D - Religiøst fravær - Dokumentert fravær

R benyttes om fravær i forbindelse med religiøse høytider og helligdager for elever som tilhører et annet trossamfunn enn Den norske kirke.

"Eleven har, etter søknad rett til å være borte fra skolen de dagene trossamfunnet deres har helligdager. Det er et vilkår for retten at foreldrene sørger for undervisning i permisjonstiden, slik at eleven kan følge med i undervisningen etter at permisjonstiden er ute" (Opplæringsloven § 2-11)

For fri i forbindelse med religiøse høytider kan inntil to dager, innenfor rammen på 10 dager, kreves fjernet som fravær.

D - Legemelding - Dokumentert fravær

D - Legemelding benyttes om fravær med legemelding (inkludert erklæring fra kiropraktor, manuellterapeut, psykolog herunder BUP og PPT) og dokumentasjon på PCR-test

- Fravær med legeerklæring utover tre dager, kan gi fratrukket i fraværføring på vitnemålet.

- Kronisk syke kan få fratrekk fra første dag.
- Ved sykt barn godkjennes egenmelding fra eleven som dokumentasjon. Dette gjelder uavhengig av elevens alder.
- Ved syke foresatte kreves legemelding

B -Bortvisning, Udokumentert fravær, melding gitt

Bortvisning brukes for fravær som skyldes at eleven er bortvist fra undervisningen.

R - Rettighetsfravær

Rettighetsfravær er gyldig fravær fra undervisningen som skyldes at eleven enten utfører oppdrag på vegne av skolen, eller benytter ulike tjenester på skolen.

Eksempler:

- Bruk av rådgivertjenesten, skolehelsetjenesten, skoletannlege, miljøgruppen, mekling m.v.
- Rydding i kantina
- Representasjon, f.eks YoU-messa, ungdomsskole m.v.
- Planlagt elevrådsarbeid på skolen
- Deltakelse på sesjon
- Eksamen og evt. forberedelse til denne/disse
- Ytre forhold, utenfor elevens kontroll, som hindret elven i å møte (tidsnok) til timen, for eksempel ved ekstraordinære forsinkelser i trafikkavvikling (rektor kan bestemme at det ikke skal føres fravær)

Rettighetsfravær betinger at elevene har avtalt fraværet med kontaktlærer.

Rettighetsfravær blir ikke registrert som fravær på kompetansebevis eller vitnemål.

Følger av å ikke melde fravær:

Dersom fraværet ikke meldes senest dagen etter at eleven har møtt på skolen igjen, settes en ordensanmerkning for ikke meldt fravær. Mange slike anmerkninger kan føre til nedsatt karakter i orden.

Permisjon

Søknader om permisjon inntil en dag sendes på e-post til kontaktlærer som behandler søknaden og fører fraværet som L= legitimert eller D= Dokumentert avhengig av årsak.

Søknader som omfatter mer enn en dag, behandles av avdelingsleder. Eleven fyller ut skjemaet "[Søknad om permisjon](#)" og får underskrift av alle faglærere som berøres av fraværet. Søknaden leveres kontaktlærer som anbefaler/ikke anbefaler søknaden før han/hun sender den videre til avdelingsleder.

Avdelingsleder behandler søknaden og skriver på skjemaet hvordan fraværet skal føres. Kontaktlærer registrerer fraværet i Skolearena. Eleven får kopi av søknaden, kontaktlærer oppbevarer originalen.

Fravær på vitnemålet

Elevene har etter forskrift til opplæringsloven § 3-47 rett til å søke om å stryke inntil 10 dager av fraværet per skoleår når fraværet skyldes årsaker markert med "ja" i kolonnen "Trekkes fra på vitnemålet..." i tabellen på foregående side.

Eleven må da sende søknad om å få trukket fra fraværet innen en nærmere angitt frist i juni. Vi informerer mer om dette på slutten av skoleåret.

Studiedager

Elever som har 3 dagers fravær eller mindre i en termin, kan i neste termin ta inntil 2 studiedager. Elever med timefravær kan ha inntil 2 dager og 4 timer, 1 dag og 8 timer eller inntil 10 timers fravær. En forutsetning for å få studiedager at du har karakteren "God" i orden og i atferd. Studiedager som føres som A = annen undervisning.

Nærmere bestemmelser om studiedager finner du i elevboken.

Noen kommentarer til fraværsgrensen og fraværsføring

- Merk at fraværsgrensen gjelder **udokumentert** fravær. For de aller fleste elever vil fraværsgrensen ikke være noe stort problem.
- De fleste av våre elever møter til opplæringen og en dag eller to med fravær på grunn av sykdom vil ikke være noe problem, selv om dette altså vil være udokumentert hvis man ikke oppsøker lege. Det er ingen grunn til å oppsøke lege for milde sykdommer bare for å dokumentere fravær så lenge fraværet ellers er lavt. Husk at sykefravær på mindre enn fire sammenhengende dager uansett ikke kan trekkes fra på vitnemålet.
- Skulle det bli mer sykdom etter hvert, kan det være lurt å dokumentere dette.
- Det er viktig at elever og foresatte følger med på fraværet i det enkelte faget i VIS og at varsler om fare for at det ikke gis karakter tas på alvor.